

AS Tallinna Vesi (edaspidi ASTV): Kaeve- ja ehitustööd ühisveevärgi ja/või kanalisatsiooni (ÜVK) tehnoorkude (rajatiste) kohal, kaitsevööndis või selle vahetus läheduses seisuga 29.08.2022

- I. Kaitsevööndit puudutava seadusandluse kokkuvõte
- II. Teise võrguvaldaja kommunikatsiooni paigaldamine kaevikuta (kaeveta) meetodil (nt suundpuurimine)
- III. Ehitustegevuse läbi viimine ÜVK tehnoorkude kohal, kaitsevööndis või selle vahetus läheduses
- IV. Seire- ja kriisi tegevuskava koostamine
- V. Lõhutud ÜVK tehnoorkude taastamine

I) Seadusandlus

Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seaduse § 3¹ lg 1 kohaselt on ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni ehitisi ümbritsev maa-ala, õhuruum või veekogu, kus kinnisasja kasutamist on kitsendatud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni ehitiste (tehnoorkude) kaitse ja ohutuse tagamiseks.

Eeltoodud sätte lg 2 p 2 tulenevalt peab ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kaitsevööndis hoiduma tegevusest, mis võib ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni ehitisi kahjustada, sealhulgas ei tohi:

- 1) tõkestada juurdepääsu ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni ehitistele ega istutada puid;
- 2) ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni omaniku loata ehitada, ladustada materjale ning teha lõhkamis-, puurimis-, kaevandamis-, vaia-, kaeve-, täite-, üleujutus- või kuivendustöid ja ehitiste juures ka tõstetöid;
- 3) veekogus asuva ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni ehitiste juures teha süvendustöid, pinnase teisaldamistöid, uputada tahkeid aineid, ankurdada veesõidukit või vedada ankruid, kette, logisid, traale või võrke.

Eeltoodud sätte lg 2 p 3 sätestab ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kaitsevööndi ulatuse [kehtestatud keskkonnaminister määrusega](#), lähtudes ehitiste otstarbest, asukohast, paigaldamissügavusest ja läbimõõdust.

Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kaitsevööndi ulatus Määrus kehtestatakse «[Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seaduse](#)» § 3¹ lõike 3 alusel. ([Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kaitsevööndi ulatus–Riigi Teataja](#))

Ehitusseadustik 8. peatükk Ehitise kaitsevöönd ([Ehitusseadustik–Riigi Teataja](#))

§ 70. Ehitise kaitsevöönd

§ 74. Ühisveevärgi ja-kanalisatsiooni kaitsevöönd

Ehitusseadustiku § 70 lg 1 kohaselt on ehitise (tehnoorkude) kaitsevöönd ehitisealune ning seda ümbritsev maa-ala, mille ulatuses on kinnisasja omanikul kohustus taluda võõrast ehitist ning mille piires on kinnisasja kasutamine ja sellel tegutsemine piiratud ohutuse ning ehitise (tehnoorkude) toimivuse tagamiseks.

II) Teise võrguvaldaja kommunikatsiooni paigaldamine kaevikuta (kaeveta) meetodil (sõltumata puurimistööde meetoditest ning kasutatavast tehnoloogiast) ÜVK tehnoorkude kohal, kaitsevööndis või selle vahetus läheduses - lõikumised (ristumised) ÜVK tehnoorkudega

- **Kui kahe kommunikatsiooni vaheline kuja lõikumiskohal jääb alla 1 m**, siis lõikumisel (ristumisel) ühisveevärgitorustikuga tuleb **veetorustik käsitsi lahti šurfida** (kaevata) sügavuse määramiseks.
- Ühisveevärgitorustiku lahti šurfimine tuleb eelnevalt meie esindajaga kokku leppida saates selleks **kuus** (6) tööpäeva enne šurfimis töödega alustamist kirja meie e- postile esindaja@tvesi.ee
- **Kui kahe kommunikatsiooni vaheline kuja lõikumiskohal jääb alla 1 m**, siis **enne** kaevikuta (kaeveta) meetodil teise võrguvaldaja kommunikatsiooni paigaldustööde **alustamist**, tuleb vastava kommunikatsiooni lõikumisel (ristumisel) iseoolse reovee-, sademevee- ja ühisoolse kanalisatsiooni torustikuga, teostada lõikuvale iseoolsele ÜVK torustikule videouuringud (kaameravaatlus)
- **Kui kahe kommunikatsiooni vaheline kuja lõikumiskohal jääb alla 1 m**, siis **peale** kaevikuta (kaeveta) meetodil teise võrguvaldaja kommunikatsiooni paigaldustööde **lõpetamist**, tuleb vastava kommunikatsiooni lõikumisel (ristumisel) iseoolse reovee-, sademevee- ja ühisoolse kanalisatsiooni torustikuga, teostada lõikuvale iseoolsele ÜVK torustikule videouuringud (kaameravaatlus)
- Iseoolsete torustike videouuringud (kaameravaatlus) koos vaatlus- ja kalderaportiga tuleb saata videouuringutele järgneva tööpäeva (hiljemalt üle järgneva tööpäeva) jooksul meie e- postile esindaja@tvesi.ee
- Videouuringute (kaameravaatluse) põhimõtted on leitavad meie kodulehele aadressil: <https://tallinnavesi.ee/tehnilised-nouded/ehitamine-2-2/kaameravaatluse-pohimotted/>
- **Teise võrguvaldaja kommunikatsiooni paigaldamine kaevikuta (kaeveta) meetodil on lubatud alles peale seda, kui meile on esitatud videouuringud (kaameravaatlus) ning meiepoolne kirjalik nõusolek teise võrguvaldaja kommunikatsiooni paigaldamiseks kaevikuta (kaeveta) meetodil on väljastatud.**
- **Eeltoodud kehtib ka nende videouuringute (kaameravaatluse) kohta, mis esitakse meile peale seda, kui teise võrguvaldaja kommunikatsioon on paigaldatud kaevikuta (kaeveta) meetodil ning meiepoolne avamus korduvate videouuringute (kaameravaatluse) kohta on tööde teostajale vastava ÜVK tehnoorku tehnilise seisundi kohta on väljastatud. Seega ASTV esindaja fikseerib kirjalikult, kas vastava ÜVK tehnoorku tehnilises seisundis on toimunud muutusi või mitte peale seda, kui teise võrguvaldaja kommunikatsioon on paigaldatud kaevikuta (kaeveta) meetodil.**

III) Ehitustegevuse läbi viimine ÜVK tehnoorkude kohal, kaitsevöndis või selle vahetus läheduses va uute ÜVK tehnoorkude ehitus-; rekonstrueerimis- ja renoveerimistöid (nt ehitussüvendite rajamine sh kaasa arvatud Berliini-tüüpi tugiseinad, pinnasesse süvistatavad sulundvaiadest (nt Larssen) sulundseinad, vaiseinad, injektsioonpuurvaiad; sulundseina injektsiooniankurute (sulundseina toetus) süvistamine pinnasesse vms ÜVK tehnoorkude kohal, kaitsevöndis ja selle vahetus läheduses)

Enne kaeve- ja ehitustöödega alustamist ÜVK tehnoorkude kohal, kaitsevöndis või selle vahetus läheduses:

ASTV ei väljasta VK projektile nõusolekut/arvamust enne, kui meilt ei ole taotletud rajatise/ehitise (nt ehitussüvend vms) **paiknemisele ühisveevärgi ja -kanalisatsioonitorude suhtes ning kaitsevöndis. Käesolev meiepoolne imperatiivne nõue kehtib ilma igasuguste erisusteta nende ehitussüvendite puhul, mis jäävad ÜVK tehnoorkude kohale, kaitsevöndisse või selle vahetusse lähedusse ning mis otseselt, kui ka kaudselt ohustavad elutähtsa teenuse toimepidevust nende rajamisel. Seega igakordselt enne VK projektile nõusoleku/arvamuse taotlemist tuleb ehitussüvendi rajamise projektlahendusele taotleda meiepoolne nõusolek/arvamus**, vt nõusoleku/arvamuse taotlemine meie kodulehele aadressil: <https://tallinnavesi.ee/tehnilised-nouded/nousoleku-taotlemine/>

Ehitussüvendi rajamisel (sh sulundseina ehitamine ja vaiatööd vms) **ÜVK tehnoorkude kohal, kaitsevöndis või selle vahetus läheduses**

- Väga oluline on see, et säilib elutähtsa teenuse osutaja poolt (AS Tallinna Vesi) osutatava elutähtsa teenuse toimepidevus ning töövõtja (ehitusloaga kaeve- ja/või ehitustööde eest vastutaja) vastutab kaeve ja ehitustööde läbi viimisel ÜVK tehnoorkude kohal ja kaitsevöndis ning selle vahetus läheduses (**mõjualas**) selle eest, et kaeve- ja ehitustegevuse läbi viimise käigus ei kahjustata (tahmatult/tahtlikult) ÜVK tehnoorkude oma tegevuse/tegevusetusega kaevetööde ning ehitustegevuse läbi viimisel ÜVK tehnoorkude kohal, kaitsevöndis ja selle vahetus läheduses
- ASTV pooltel nõudmisel tuleb esitada enne ehitustegevusega alustamist ÜVK tehnoorkude kohal, kaitsevöndis ja selle vahetus läheduses seire- ja kriisikava (vt IV. Seire- ja kriisi tegevuskava koostamine)
- ASTV pooltel nõudmisel tuleb geodeedil ÜVK tehnoorkude koos kaitsevöndi ulatusega (**toru teljest**) looduses maha märkida
- ASTV pooltel nõudmisel tuleb töövõtja poolt ÜVK tehnoorkude kaitsevöndi selgelt ja üheselt mõistevalt tähistada (soovituslikult tarastada) **ning tagama selle**, et ÜVK tehnoorkude kaitsevöndi tähistus püsib kogu ehitusperioodi (kaeve- ja ehitustööde tööde) vältel või kuni vertikaalplaneerimistöde alguseni

- ASTV poolsel nõudmisel tuleb töövõtjal enne kaeve- ja/või ehitustöödega alustamist teostada videouuringud (kaameravaatluse) kõigile isevoolsetele reovee-, sademevee- ja ühisvoolse kanalisatsiooni torustikele, mille ÜVK kaitsevöönd ulatub töömaa maa-alale või selle vahetusse lähedusesse (sh mõjualasse)
- ASTV poolsel nõudmisel tuleb töövõtjal peale kaeve- ja/või ehitustööde lõpetamist teostada videouuringud (kaameravaatluse) kõigile isevoolsetele reovee-, sademevee- ja ühisvoolse kanalisatsiooni torustikele, mille ÜVK tehnovõrkude kaitsevöönd jääb töömaa maa-alale (sh mõjualasse)
- ASTV poolsel nõudmisel tuleb töövõtjal paigaldada koormusühtlusplaadid ÜVK tehnovõrkude kaitsevööndisse ÜVK torustike peale nendesse kohtadesse, kus toimuvad ehitustranspordi ja tehnika ülesõidud ÜVK torustikest ning kus on oht torustiku lõhkumiseks (koormusühtlusplaadid välistavad ehitustegevuse käigus ehitaja poolsest tegevusest ja/või tegevusetusest tingitud ÜVK- torustike lõhkumisi, vajumisi vms)
- ASTV poolsel nõudmisel tuleb töövõtjal teostada **siirete (liikumiste) mõõtmine** x; y ja z suunal meie poolt määratud ajaperioodil ning sagedusel kui see kujutab endast otsest ÜVK tehnovõrkudele (vt IV. Seire- ja kriisi tegevuskava koostamine)
- ASTV poolsel nõudmisel tuleb töövõtjal teostada **vibratsiooni mõõtmine** meie poolt määratud ajaperioodil ning sagedusel kui see kujutab endast otsest ÜVK tehnovõrkudele (vt IV. Seire- ja kriisi tegevuskava koostamine)
- ASTV poolsel nõudmisel tuleb töövõtjal esitada meile **enne** kaeve- ja/või ehitustöödega alustamist kriisikava puhuks, kui tekib vajadus kaeve- ja/või ehitustööde käigus töövõtja süül tekkinud avarii likvideerimiseks (ehitusloaga kaeve- ja/või ehitustööde töövõtjal [peatöövõtjal]või nende eest vastutajal)
- Sulundseina pinnasesse süvistamisel tuleb töövõtjal kasutada nn staatiline press-süsteemi ning välistada sulundi rammimist või vibreerimist pinnasesse kui see kujutab endast otsest ohtu ÜVK tehnovõrkudele
- Puurvaide süvistamise puhul pinnasesse tuleb töövõtjal kasutada kontrollitud minimaalse vibratsiooniga tegevust puurvaide süvistamisel pinnasesse kui see kujutab endast otsest ohtu ÜVK tehnovõrkudele
- Injektsioonivaiade (ankrute) süvistamise pinnasesse tuleb töövõtjal kasutada kontrollitud minimaalse vibratsiooniga tegevust injektsioonivaiade süvistamisel pinnasesse kui see kujutab endast otsest ohtu ÜVK tehnovõrkudele
- **Soojakute, ehitusmaterjalide jms paigaldamine/ladustamine on imperatiivselt keelatud nii ÜVK tehnovõrkude kohale kui kaitsevööndisse**

ÜVK tehnovõrkude geodeetilised mõõdistustööd

- ASTV poolsel nõudmisel tuleb teostada ÜVK tehnovõrkude geodeetilised mõõdistustööd enne kaeve- ja/või ehitustegevuse alustamist ning pärast vastava tegevuse lõpetamist ÜVK tehnovõrkude kohal, kaitsevööndis ja selle vahetus läheduses

- Geodeetilised mõõdistustööd tuleb saata (esitada) meie e- postile esindaja@tvesi.ee Cc: tj@tvesi.ee vt <https://tallinnavesi.ee/tehnilised-nouded/ehitamine-2-2/teostusjoonised/>
- ASTV poolsetel nõudmisel tuleb teostada ÜVK tehnovõrkude seire ÜVK torustike peale paigaldatud reeperite, andurite vms abil vastavalt meie poolt määratud ajaperioodil ning sagedusel (vt IV. Seire- ja kriisi tegevuskava koostamine)
- ÜVK tehnovõrkude seire andmed (sh geodeetilised mõõdistustööd) tuleb esitada meie e- postile esindaja@tvesi.ee meie poolt määratud ajaperioodil ning sagedusel

Looduslik pinnasevee tase ning selle alandamine vajadusel

Pinnasevee (groundwater) taset maapinna ülemistes kihtides võib alandada sellisel viisil määral, et pinnasevee alandamine ei tekkita pinnase siirdeid (dreenib torustiku ümbert pinnase ära), mis mõjutavad maapinna liikumist ÜVK tehnovõrkude vahetus läheduses ning mis omakorda tingivad ÜVK tehnovõrkude vertikaalsed või horisontaalsed siirded X; Y ja Z suunal.

IV) Seire ja kriisi tegevuskava koostamine

Sõltuvalt elutähtsa teenuse tagamisest võib AS Tallinna Vesi esindaja nõuda seire- ja kriisikava esitamist vastavalt allolevale seire- ja kriisikava koostamise matriksile, kusjuures riskianalüüs tuleb koostada lähtudes põhimõttest, et arvestatakse kõikide ohutegurite ilmumise tõenäosust ja kõikide ohuteguritega seotud tagajärje ohtlikkust (ohutegureid tuleb hinnata **minimaalselt** 3*3 riskimatriksi põhjal soovituslik 4*4 riskimatriks).

Olemasoleva olukorra fikseerimine

- Koordinaatides asendiplaan koos kaitsevööndiga DWG ja DGN kujul
- Kanalisatsiooni torustikule/kollektorile ja kaevudele kaamerauuringu teostamine
- Olemasolevate torustiku, kambrite, kaevude, maapinna parameetrite mõõtmine x, y ja z suunal
- Asukoha täpne tuvastamine – lahtikaevamine, georadar või CPT, trassimäärajaga asukoha tuvastamine.
- Fotod ja videod olemasolevast olukorrast

Kaitsevööndis planeeritud ehitustegevuse kirjeldus

- Koordinaatides asendiplaan koos kaitsevööndiga DWG ja DGN kujul
- Pikiprofiil ja lõiked
- Planeeritava tegevuse detailne kirjeldus, mis võib torustikule mõju avaldada (kaas arvatud ehitustehnika ja ehitustranspordi liiklemine)
- Ajakava (mida ja millal plaanitakse teha)
- Täiendavad detailid või dokumendid AS Tallinna Vesi nõudel

Riskianalüüs

- Riskide detailne loetelu
- Riskimaatriks, Oht=riski tõenäosus x võimalik tagajärg
- Riskide maandamiste tegevused
- Mis hetkel risk tekib ja millal riski enam ei ole ja kuidas seda mõõdetakse

Seire

- Seirevõrgustiku projekteerimine
- Geoloogia kirjeldus
- Olemasoleva torustiku konstruktsioonilise lahenduse kirjeldus
- Seiremeetodid (näiteks - vibratsioon, pinnase ja torustiku elementide siirded, pinnaseveetase)
- Seirekava
- Mõõdetavate parameetrite väärtused, mille ületamisel ehitustegevus peatatakse ja/või kriisikava rakendatakse
- Konstruktorite ja geotehnika spetsialistide kaasamine

Kriisikava

- Riskianalüüsist tulenevate tegevuste loetelu
- Kasutatavate ressursside loetelu (tehnika, inimesed, materjalid jne).
- Tegevuskava koos ajagraafikuga (mobilisatsiooni aeg ja erinevate tegevuste toetamiseks vajalik aed)
- Joonised, skeemid ja tegevuste detailne kirjeldus
- Võtmeisikute loetelu, kontaktid ja vastutusvaldkonnad (Puhkused ja võtmeisikute asendajad)
- Töövõtja poolne omanikujärelevalve
- Kommunikatsiooni ahel
- Vastutuskindlustus
- Garantiikirjad tööde teostajatelt (pumpamine, kaevetööd, liikluskorraldus jne).

Olukorra fikseerimine peale tööde lõppu

- Kontrollmõõtmised
- Kaamerauuringud torustikule ja kaevudel/kambritel
- Garantiikiri teostatud töödele

V) Kahjustatud ja/või lõhutud ÜVK tehnoorkud ning sellega seotud avariikaevetööd

Kaevaloa taotlenud peatöövõtja peab järgima ASTV poolt väljastatud nõusolekut/arvamust ja selles kirjeldatud tingimusi. Vastavalt ehitusseadustiku § 70 lg 3 annab ASTV kui kaitsevööndiga ehitise omanik nõusoleku teostada ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni torustike kaitsevööndis või selle vahetus läheduses kaeve- ja ehitustöid vastavalt esitatud projektile, et vältida nii tahtmatut või tahtlikku ÜVK tehnoorkude kahjustamist töömaal ning tagama võimalike avariide tekkimisel selle kiire (operatiivse) likvideerimise.

- Juhul, kui töövõtja süül purunes ühisveevärgi ja/või -kanalisatsioonitorustik (sh sademevee kanalisatsioonitorustik) siis kõigil ehitusperioodil töömaal tekkinud vigastuste likvideerimine toimub ehitustööde teostaja ja vastutaja kulul ning töövõtjal tuleb 6 tunni jooksul hetkest, kui fikseeriti avarii tema süül purunenud ühisveevärgi ja/või -kanalisatsioonitorustik (sh sademevee kanalisatsioonitorustik) remontida, kui poolte vahel ei ole teisti kokku lepitud.
- Pärast lõhutud ÜVK rajatisega seotud avariikaevetööde teostamist (lõpetamist) tuleb **30-e tööpäeva jooksul** esitada ASTV-le täitedokumentatsioon (allkirjastatud DigiDoc- i ümbrik) teostatud avariikaevetööde kohta (ETP, KTA, akt veetorustikule teostatud hüdraulilise survekatse teostamise kohta, teostusmöödistus, kasutatud materjalide ja toodete vastavusdeklaratsioonid, veeanalüüsid, videouuringud ning garantiikiri teostatud töödele garantiiperiood 36 kuud alates tööde teostamise kuupäevast)
- Remonditud ühisveevärgitorustik tuleb peale avarii likvideerimist läbi pesta ja desinfitseerida (kloorimise või muu samaväärse meetodi abil) ning seejärel võtta proovid nii keemiliste kui ka mikrobioloogiliste veeanalüüside teostamiseks (tavakontroll).
- Remonditud ühisveevärgitorustikule tuleb peale avarii likvideerimist teostada hüdrauliline survekatse
- Remonditud ühiskanalisatsioonitorustikule tuleb peale avarii likvideerimist teostada kaameravaatlus (vt kaameravaatluse põhimõtted aadressil: <https://tallinnavesi.ee/tehnilised-nouded/ehitamine-2-2/kaameravaatluse-pohimotted/>)
- Täitedokumentatsioon ja garantiikiri esitada AS-i Tallinna Vesi e-postile esindaja@tvesi.ee ning teostusjooniseid e-postile tj@tvesi.ee